



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

**Cena prenumeraty:** Miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową Mk. 11, bez odnośnieniem Mk. 10.  
CENA POJEDYŃCZEGO NUMERU 50 FENIGÓW.

**Ceny ogłoszeń:** za wiersz petitowy jednoszpaltowy na I kol. Mk. 4.00 na II i III kol. Mk. 3.00, na IV kol. Mk. 2.00.  
Ogłoszenia drobne po 40 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

**Adres Redakcji i Administracji:** CZESTOCHOWA, ul. Panny Marii № 38  
Telefon № 50. Skrzynka pocztowa № 25

## TEATR „PARYSKI“

Program od środy 25 do soboty 28 Lutego r. b. wł.

### Fern Andra

Dla młodzieży dozwolone.

Ulubienica publiczności

w pięknym 5-cio aktowym dramacie p. t.

### Pod białą gwiazdą

WSPANIAŁA WYSTAWA. — KARNAWAŁ w NICEL

NAD PROGRAM

### ROMUALD GIERASIENSKI

po raz pierwszy w 2 aktowej farsie p. t.

### 13 „pensja“

## w CZESTOCHOWIE Kino-Teatr „NOWY“

ul. P. MARYI № 43.

Otwarcie i pierwsze przedstawienie w Czwartek dnia 26 lutego r. b.

PREMJERA!

PIERWSZY RAZ w CZESTOCHOWIE!

PREMJERA!

# FAWORYTKA KRÓLA

Najwybitniejsze arcydzieło włoskiej Szkoły Kinematograficznej. Nieporównany pod względem treści Dramat w 5 cz. z prologiem włoskiej fabryki „Tiber“ w Rzymie.

W wykonaniu: Pięknych gwiazd kinematograficznych.

## Jak to jesteśmy u siebie.

Jeden z najwybitniejszych publicystów polskich obecnej doby p. Andrzej Niemojewski, zabierając głos w aktualnej kwestji żydowskiej pisze na łamach „Myśli Niepodległej“:

Przez czyścoowo długi czas niewoli austriacko-niemiecko-rosyjskiej marzyliśmy o tym, aby kiedyś przecież być u siebie, w państwie polskim, w Polsce państwowej, wśród Polaków, wśród swoich, abyśmy byli kształceni i wychowywani przez Polaków, rządzeni i sądzeni przez Polaków, pod każdym względem niezależni od obcych. Marzenia te ziściły się, ale bynajmniej nie całkowicie. Bo wprawdzie Austriacy przestali nami rządzić, a Niemcy nas grabić, wprawdzie Rosjanie zostali z Polski wypędzeni i, niema ich, ale pozostali Żydzi, że cały nasz entuzjazm wolnościowy zaczyna przysać, a przy gasając dymić i sędzić. Jak to bowiem jesteśmy u siebie? Polak w swej Polsce zostawia żołnierza, dostaje się pod komendę żyda, znanego z arogancji wobec podwładnych a tchórza na polu bitwy, tego żyda, któremu Talmud radzi, by na wojnę nie szedł pierwszy, ale ostatni, gdyż wtedy pierwszy może z niej „wracać“. Dziecko polskie, udawany się do szkoły, ma nauczycielem żyda i dostaje się w środowisko koleżków żydowskich, którzy mu wydrwiwiają wszystkie jego ideały i którzy mu szaszczejają idee wyrotowe. Ktokolwiek z nas ma do czynienia z jakimś urzędem, wszędzie natykają się musi na urzędnika żyda, do którego niema zaufania i który swoim postępowaniem obrzydza mu typ urzędnika polskiego. Gdy idziemy do sądu, dowiadujemy się, że sędzić nas będzie żyd, ten żyd, należący do typu żydów

wschodnich, który nie wyparł się publicznie Talmudu uczącego, iż sędzia żydowski powinien zawsze brać stronę swego współwyznawcy przeciwko gojowi. Polski pisarz, który pamięta, jak to żydzi postarali się o to, by mu Austriacy i Niemcy nie dawali mówić o etyce Talmudu, musi stawać przed sędzią śledczym żydem, któremu prasa zarzucała, że uprzedzając wyrok sądu wy, zdjął areszt ze składów paskarskich. Słowem wszędzie, na każdym kroku, każdej chwili Polak w swym państwie polskim dostaje się pod władzę żyda, pioniera niemieckości, sprzy mierzniaka prusactwa, wychowywanego w sferze lichwiarzy, oszustów, fałszerzy, sztucznych bankructw i handlu żywym towarem.

Uznano, że wymaga tego tolerancja. Ale z takiego stawiania kwestji wynikałoby, iż tolerancja odmawia Polakowi prawa, by jako żołnierz miał zwierzchnikiem Polaka, by jako uczeń miał w szkole profesorem Polaka, by sędził go Polak, by w stróżu bezpieczeństwa publicznego widział Polaka. Tak daleko tolerancja nie idzie, by przyznawała Polakowi to, co mu się na leży, jeżeli ma być u siebie i tkuć się w Polsce niezależnym od wszelkiego obcego żywiołu.

I z tego wynikałoby jeszcze, że ów rozum, który podyktował taką tolerancję, przypuszcza, że Polacy się z tym pogodzą, że jeżeli śpiewają, „co nam obca przemoc wzięła, mocą odbierzemy“, to hasło takie nie stosuje się do żydów więc, że Polak, gdy mu żyd zagarnął stanowisko oficera, nie wyrwie mu tego stanowiska, jeżeli zagarnął mu nauczycielstwo, to mu tego nie odbierze, jeżeli wdarł się do świątyni Temidy, to go stamtąd pyta Chrystusową nie przepędzi. Ów krótki rozum mniema, że jeżeli Polak mógł stracić z siebie jarzmo niemieckie, austriackie i rosyjskie, stracić i podeptać, to się pogodzi z jarzmem żydowskim, pocałuje je

i uzna za całkiem naturalne. Tak, rozum, który to sobie wyobraził, ma bardzo słabą wyobraźnię, krótki wzrok i jest nader płytki. Musimy mu to powiedzieć, skoro tego nie wie.

Nic bardziej nie ubodło Polaka nad to, że w chwili, kiedy nareszcie po mekach piekielnych odzyskał państwo, za raz na oficera pchał mu się żyd, na intendenta żyd, na urzędnika żyd, na nauczyciela żyd, na sędziego żyd, na stróża bezpieczeństwa publicznego żyd.— Trzeba przecież choć trochę być człowiekiem i rozumieć człowieka.“ Głupiec tylko powie, że to, co tu piszemy jest objawem antysemizmu. Nikczemny sofista może tylko twierdzić, że te myśli podsuwa żydożerstwo. Wyłuska ny z wszelkiego patriotyzmu nicpoń ujrzy w tym uprzedzenie rasowe, ale nie człowiek poważny, szanowany, prawnomówny i postępujący godziwie. Zaiste najprostszego poczucia taktu i przyzwoitości, zrozumienia psychologii ludzkiej i psychologii patriotyzmu polskiego nie posiada dostojny krętać, który nam rzuci w oczy piasek takich twierdzeń.

Nie wykazali też rozumu żydzi, iż w takiej chwili historycznej, korzystając z naszej tragicznej słabości, pchali się na te wszystkie stanowiska bezczelnie, arogancko, zuchwale, natarczywie, prowokacyjnie, raniąc nas i obrażając. Wcale też nie potrzeba być prokiem, aby przepowiedzieć, że się to na nich zemści fatalnie, gdy nasza słabość minie i gdy wreszcie poczujemy się. Naród, dotknięty do żywego podniesie rękę i usunie niecnego natręta i zuchwałego przywłaszczyciela. Jak to zrobi, czy grzecznie, łagodnie, czy gwałtownie, z pewnością względami czy bezwzględnie, ze skrupułami, czy bez wszelkich skrupułów, tego nie można przewidzieć, gdyż to będzie zależało od tego, czy żydzi zmiarkują w porę, co się święci, czy nie zmiarkują,

wieć czy ustąpią dobrowolnie, czy też będą stawiali opór.

Jak wiemy z lat dawniejszych, żydzi w takich razach uciekają się do obcej pomocy. Przecież w sejmie z zuchwałością przechodzącą wszelkie granice grozili nam, że jeżeli zechcemy świecić niedziele, to stracimy Wilno, Lwów i Gdańsk. Jest to wprost groźne żydowską Targowicą. Naród może na jakiś czas zagryźć zęby, ale sobie to zapamięta i gotów zaśpiewać razem z Konradem Mickiewiczowskim z Dziadów: „Zemsta, zemsta na wroga, z Bogiem! i choćby mimo Boga!“

Nie wykazali też rozumu politycy, którzy, schlebując i ustępując żydom (nie liczyli się z psychologią narodu, dążącego do tego, aby być, co się zowie, u siebie. Przypuszczać należy, że ludzie ci będą również do ostatniej chwili stali na swym stanowisku filosemickim i że w momencie decydującym staną po stronie żydów. A wtedy przekonają się, że naród opowie się przeciw nim, że pociągnie ich do odpowiedzialności i że potraktuje ich jako ludzi niepewnych, bo służących interesom żywiołu obcego.

Ze niektóre nasze najwyższe urzędy państwowe stają się niekiedy wprost przedsiębiorstwami reklamowymi żydów, dowodzi następujący dokument.

Oto okólnik z dnia 21 maja 1919 roku Nr. 2390/V Sekcji V-ej Ministerjum Przemysłu i Handlu, roszlany szkółom przez Sekcję Nauki i Szkół Wyzszych Ministerjum Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dn. 28 maja 1919 roku za Nr. 6163 IV/19, jak głosi nagłówek. „W sprawie fabryki mebli giętych Braci Kohn w Radomsku“:

„Wobec spodziewanego w najbliższej przyszłości rozwoju szkolnictwa a co za tym idzie dużego zapotrzebowania na sprzęty szkolne, pożądane jest wydanie odpowiednich zamówień bezczynnym fabrykom mebli a między in-





